Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Факультет театрального мистецтва

Кафедра акторського мистецтва та режисури драми

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
_____ Інга ЧХАТАРАШВІЛІ-ПЕТРАШ
«_31_» _____08_____2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ РЕЖИСУРИ ТЕАТРУ

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
спеціальність	В6 Перформативні мистецтва
спеціалізація	В6.01 Сценічне мистецтво
освітня програма	Акторське мистецтво театру і кіно

Київ – 2026

Розробники:
ЛОКТІОНОВ Євген Віталійович, старший викладач, заслужений артист України, кафедри акторського мистецтва та режисури драми.

Викладачі:
Струтинський Богдан Дмитрович, доцент, народний артист України

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри акторського мистецтва та режисури драми, Факультету театрального мистецтва
Протокол від 26.08.2026 № 1

Завідувач кафедри _____Богдан БЕНЮК

РПНД погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Акторське мистецтво театру і кіно»

Професор, народний артист України _____Богдан БЕНЮК
26.08.2026

Пролонговано:
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)

© КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання
	денна
Характеристика навчальної дисципліни	Вибіркова
Курс	2
Семестр	3
Кількість кредитів ЄКТС	6
Загальний обсяг годин	180
Лекційні	20
Семінарські	8
Практичні	20
Самостійна робота	132
Вид підсумкового контролю	*залік*

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сформувати у здобувача режисерське мислення та здатність аналізувати драматургічний і сценічний матеріал, визначати логіку режисерських рішень та застосовувати її у практичній роботі над малою сценічною формою: від дієвого аналізу, визначення теми, надзавдання й образного рішення до побудови композиції, жанрово-стильової структури, сценічного простору та мізансцени; розуміти принципи різних режисерських систем і межі їх застосування, ефективно взаємодіяти з творчою командою, визначати функції та відповідальність її учасників, а також оформлювати режисерське рішення в експлікацію та постановочний план, придатні для практичної реалізації.

Завдання дисципліни:

1. реконструювати склад режисерських рішень у готовій виставі й розмежовувати зони відповідальності учасників постановочного процесу;
2. проводити дієвий розбір драматургічного матеріалу: виділяти події, перевіряти їх зміною поведінки персонажів, будувати подієвий ряд;
3. будувати задум вистави як зв’язну конструкцію теми, надзавдання, зерна й образного рішення та перевіряти його життєздатність;
4. аналізувати композицію вистави, визначати точки зламу і кульмінацію, виявляти причини композиційних провалів;
5. читати просторове рішення постановки й оцінювати його наслідки для роботи актора;
6. будувати й аналізувати мізансцену, обґрунтовуючи кожне рішення та простежуючи, як зміна позиції переписує сенс сцени;
7. визначати жанрове і стильове рішення постановки та діагностувати стильову неузгодженість виражальних засобів;
8. зіставляти режисерські системи за спільними показниками й визначати межі застосування кожної;
9. проєктувати розподіл функцій і порядок комунікації у творчій команді з урахуванням авторських і суміжних прав;
10. розробляти експлікацію фрагмента, у якій кожна позиція є перевірюваним завданням, а не декларацією наміру.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

РН1 - Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері перформативного мистецтва.

РН2 - Аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

РН3 - Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.

РН4 - Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.

РН5 - Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

РН6 - Розуміти перформативне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.

РН7 - Самостійно ідентифікувати напрями та концепції перформативного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.

РН8 - Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту. Здійснювати аргументований критичний аналіз творів перформативного мистецтва. Виявляти тенденції розвитку сучасного мистецько-художнього процесу.

РН9 - Презентувати результати професійної діяльності та проєктів у сфері перформативного мистецтва, доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	**Розподіл годин між видами робіт (денна форма)**				
	усього	лекції	семінари	практичні	сам. робота
2 курс, III семестр					
Тема 1. Режисура як система рішень: функції режисера, межі відповідальності, генезис професії.	18	2	–	2	14
Тема 2. Аналіз п'єси режисером: від фабули до дієвого конфлікту.	18	2	2	2	12
Тема 3. Побудова задуму вистави: тема, надзавдання, зерно, образне рішення.	18	2	–	2	14
Тема 4. Аналіз композиції вистави: подієвий ряд, архітектоніка, ритм цілого.	18	2	–	2	14
Тема 5. Читання сценічного простору: сценографія, світло і костюм як частина задуму.	18	2	2	2	12
Тема 6. Побудова і аналіз мізансцени як режисерської мови.	18	2	–	2	14
Тема 7. Визначення жанру і стилю в режисерському рішенні.	18	2	–	2	14
Тема 8. Порівняння режисерських систем XX–XXI ст.: підходи і межі застосування.	18	2	2	2	12

Тема 9. Розподіл функцій у творчій команді: співавторство, комунікація, відповідальність.	18	2	–	2	14
Тема 10. Розробка експлікації і постановочного плану.	18	2	2	2	12
УСЬОГО	**180**	**20**	**8**	**20**	**132**

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Режисура як система рішень: функції режисера, межі відповідальності, генезис професії. *лекція (2 год); практичне заняття (2 год).* Режисура розглядається як система рішень, а не як сукупність індивідуальних обдарувань: що саме в готовій виставі є рішенням режисера, що належить драматургові, сценографові, композиторові й акторові, і де проходить межа відповідальності кожного. Генезис професії простежується від розпорядника вистави до автора цілісного художнього висловлювання – зі зміною самої функції, а не лише обсягу повноважень. Окремо розбирається професійний міф про режисера як одноосібного деміурга і його практичні наслідки для роботи команди. Для актора-магістра тема відповідає на робоче питання: які рішення він має право ухвалювати сам, які узгоджує, а які не належать йому взагалі – і що це означає в ситуації співавторства та у власному проєкті малої форми.

Основні поняття / ключові слова: функція режисера, межі відповідальності, генезис професії, розпорядник вистави і автор вистави, співавторство, режисерський міф, зона рішень актора.

Рекомендована література: осн. 3, 6, 11; дод. 3, 7.

Тема 2. Аналіз п’єси режисером: від фабули до дієвого конфлікту. *лекція (2 год); практичне заняття (2 год).* Дієвий розбір п’єси подається як інструмент, яким актор користується і поза режисерською роботою. Розрізняються фабула, сюжет і дієва структура; визначаються подія, конфлікт і боротьба як одиниці аналізу. Опрацьовується послідовність операцій: виділення подій, перевірка кожної на зміну поведінки персонажів, побудова подієвого ряду, визначення головної події та вихідної. Розбирається типова помилка – підміна події настроєм або темою розмови. Матеріалом служить одна п’єса, узята цілком, щоб операція була наскрізною, а не показовою на зручному фрагменті.

Основні поняття / ключові слова: фабула і сюжет, дієва структура, подія, конфлікт, боротьба, подієвий ряд, вихідна і головна подія, перевірка події зміною поведінки.

Рекомендована література: осн. 4, 11, 12; дод. 10.

Семінар 1 *(2 год).* **Режисерське рішення як система: від загальних функцій режисера до визначення дієвого конфлікту п’єси.** Семінар присвячений практичному осмисленню режисури як системи взаємопов’язаних рішень та аналізу їх реалізації у сценічному матеріалі. На прикладі конкретної вистави або сценічного фрагмента здобувачі визначають режисерські рішення, співвідносять їх із функціями драматурга, актора, сценографа та інших учасників постановочного процесу, окреслюють межі професійної відповідальності та виявляють прояви співавторства. Окремо аналізується, як режисерське прочитання драматургічного матеріалу визначає подієвий ряд і дієвий конфлікт

п’єси. У доповідях здобувачі узагальнюють результати практичної роботи з тем блоку та формулюють цілісну аргументовану позицію щодо взаємозв’язку режисерського рішення й дієвої структури п’єси. Обговорення передбачає запитання до доповіді та аргументоване опонування запропонованим режисерським рішенням.

Основні поняття / ключові слова: режисерське рішення, функція режисера, межі відповідальності, співавторство, режисерське прочитання, фабула, сюжет, дієва структура, подія, подієвий ряд, конфлікт, боротьба, головна подія.

Тема 3. Побудова задуму вистави: тема, надзавдання, зерно, образне рішення. *лекція (2 год); практичне заняття (2 год).* Задум вистави будується як зв’язна конструкція, у якій тема, надзавдання, зерно і образне рішення перевіряють одне одного. Розрізняються задум і трактування, задум і оформлення, задум і враження від матеріалу. Практична частина теми – формулювання задуму так, щоб його можна було переказати іншому й перевірити дією: коротко, без метафор, які нічого не зобов’язують. Розглядаються критерії життєздатності задуму: чи випливає він із самого тексту, чи дає завдання виконавцям, чи витримує обмеження ресурсу. Для актора тема важлива з протилежного боку – як зрозуміти чужий задум і перевірити, чи відповідає йому власна лінія ролі.

Основні поняття / ключові слова: задум, тема, надзавдання вистави, зерно, образне рішення, трактування, перевірка задуму дією, життєздатність задуму.

Рекомендована література: осн. 6, 7, 8, 9, 11; дод. 3.

Тема 4. Аналіз композиції вистави: подієвий ряд, архітектоніка, ритм цілого. *лекція (2 год); практичне заняття (2 год).* Композиція розглядається як архітектоніка цілого: розподіл подій у часі, співвідношення частин, точки зламу, кульмінація і фінал. Опрацьовується ритм вистави – не темп вимовляння тексту, а чергування напруження і спаду, довжини сцен, густоти подій. Розбираються механізми утримання уваги глядача й типові композиційні провали: провисання другого акту, передчасна кульмінація, фінал, який не випливає з попереднього. Аналіз виконується на матеріалі побаченої вистави, розкладеної на схему, а не на переказі змісту.

Основні поняття / ключові слова: композиція, архітектоніка, подієвий ряд вистави, ритм, кульмінація, точка зламу, фінал, утримання уваги, композиційний провал.

Рекомендована література: осн. 4, 11, 12; дод. 2.

Тема 5. Читання сценічного простору: сценографія, світло і костюм як частина задуму. *лекція (2 год); практичне заняття (2 год).* Сценічний простір читається як частина задуму, а не як тло: що простір повідомляє глядачеві до першої репліки, як він обмежує й організовує дію, які взаємини персонажів робить можливими або неможливими. Типи сценічного простору зіставляються за тим, які стосунки із глядачем вони нав’язують, а співвідношення сценографії, світла й костюма в єдиному рішенні. Окремо – робота актора в заданому просторі: як просторове рішення змінює пластику, гучність, дистанцію між

партнерами. Аналіз проводиться за фото- і відеофіксацією конкретних постановок із поясненням, чого фіксація принципово не передає.

Основні поняття / ключові слова: сценічний простір, сценографія, типи сцени, світло і костюм як частина рішення, дистанція між партнерами, обмеження простору, межі відеофіксації.

Рекомендована література: осн. 8, 11; дод. 1, 4, 7.

Семінар 2. *(2 год).* **Задум, композиція і простір як єдине рішення вистави.** Семінар присвячений аналізу взаємозв'язку режисерського задуму, композиції та сценічного простору як складових єдиного художнього рішення вистави. На матеріалі конкретної постановки здобувачі визначають тему, надзавдання, «зерно» та образний принцип вистави, простежують їх реалізацію в подієвому ряді, архітектоніці, ритмі та сценічному просторі. Аналізується взаємозв'язок композиційної організації, сценографії, світла й костюма з розвитком сценічної дії та роботою актора. Виявляються випадки, коли окремі режисерські рішення не підтримують заявлений задум або порушують цілісність вистави. У доповіді здобувач обґрунтовує взаємозв'язок задуму, композиції та просторового рішення, спираючись на конкретний сценічний матеріал. Під час обговорення учасник перевіряє аргументованість запропонованого прочитання, зокрема чи випливає заявлений режисерський задум із драматургічного матеріалу та його сценічної реалізації, а не лише з особистого враження від вистави.

Основні поняття / ключові слова: режисерський задум, тема, надзавдання, «зерно», образне рішення, композиція, архітектоніка, подієвий ряд, ритм вистави, кульмінація, сценічний простір, сценографія, світло, костюм, цілісність режисерського рішення.

Тема 6. Побудова і аналіз мізансцени як режисерської мови. *лекція (2 год); практичне заняття (2 год).* Мізансцена подається як мова, якою режисер говорить із глядачем: розташування і рух тіл у просторі повідомляють про взаємини раніше й точніше за текст. Побудова й читання мізансцени опрацьовуються через її складники – центр композиції, діагональ, фронтальність, дистанція, рівні, статика і рух. Розбирається різниця між мізансценою, що виникає з дії, і мізансценою, накладеною ззовні заради картинки. Практична частина – побудова простої мізансцени на трьох виконавців за заданою подією з обґрунтуванням кожного рішення й аналізом того, як зміна однієї позиції переписує сенс усієї сцени.

Основні поняття / ключові слова: мізансцена, композиція кадру сцени, діагональ, фронтальність, дистанція і рівні, статика і рух, мізансцена з дії, зовнішня мізансцена.

Рекомендована література: осн. 2, 6, 8, 10, 11; дод. 5.

Тема 7. Визначення жанру і стилю в режисерському рішенні. *лекція (2 год); практичне заняття (2 год).* Жанр розглядається не як ярлик на афіші, а як спосіб існування актора й система правил, за якими глядач читає подію. Визначаються жанрові ознаки в режисерському рішенні: міра умовності, дистанція до персонажа, спосіб роботи з часом, характер контакту із залом. Розрізняються жанр драматургічного матеріалу і жанр постановки, які можуть

свідомо не збігатися. Стиль розглядається як послідовність виражальних засобів; розбираються наслідки стильової неузгодженості, коли сценографія, пластика і манера гри належать різним системам координат.

Основні поняття / ключові слова: жанр, стиль, міра умовності, дистанція до персонажа, контакт із залом, жанр матеріалу і жанр постановки, стильова узгодженість.

Рекомендована література: осн. 8, 11, 12, 13, 14; дод. 9, 10.

Тема 8. Порівняння режисерських систем XX–XXI ст.: підходи і межі застосування. *лекція (2 год); практичне заняття (2 год)*. Режисерські системи XX–XXI століть зіставляються за спільними показниками: що система вважає джерелом сценічної дії, яку позицію відводить акторові в конструкції вистави, як будує стосунки із глядачем і за яких умов не працює. У полі зору – український контекст від перетворення за Лесем Курбасом до сучасних практик, «бідний театр» Єжи Ґротовського, репетиція як дослідження за Пітером Бруком, епічна конструкція Бертольта Брехта, постдраматичні підходи, де виставу будує не фабула, а присутність і ситуація. Мета зіставлення прикладна: визначити, які інструменти сумісні між собою, а які спираються на несумісні уявлення про актора й глядача.

Основні поняття / ключові слова: перетворення за Курбасом, «бідний театр», репетиція-дослідження, епічний театр, постдраматичні практики, джерело сценічної дії, сумісність інструментів, межі застосування системи.

Рекомендована література: осн. 2, 3, 5, 7, 8, 13, 14; дод. 5.

Семінар 3. (2 год). **Мова режисера: мізансцена, жанр і стиль у порівнянні систем.** Зведене заняття за темами 6–8, присвячене аналізу мізансцени, жанру, стилю та їх взаємозв’язку в режисерському рішенні. На матеріалі конкретної постановки здобувачі визначають, як через розташування і рух виконавців у просторі, композицію, дистанцію, рівні, статику й динаміку формується сценічний зміст; аналізують жанрове рішення та систему виражальних засобів, що визначає стиль постановки. Окремо визначають режисерські принципи, до яких тяжіє постановка, та оцінюють, наскільки послідовно вони реалізовані. Під час обговорення розглядаються випадки механічного поєднання прийомів різних режисерських систем і визначаються умови їхньої сумісності.

Основні поняття / ключові слова: мізансценічна мова, композиція, просторове рішення, жанр, стиль, стильова узгодженість, режисерська система, виражальні засоби, сумісність режисерських принципів, межі застосування.

Тема 9. Розподіл функцій у творчій команді: співавторство, комунікація, відповідальність. *лекція (2 год); практичне заняття (2 год).* Творча команда розглядається як система функцій із чітким розподілом рішень: режисер, сценограф, композитор, художник зі світла, хореограф, асистент, завідувач трупи, виробничі служби. Опрацьовуються порядок узгодження рішень, точки, у яких рішення фіксується остаточно, і ціна пізньої зміни. Розбираються питання авторства й суміжних прав на сценічне рішення, а також професійна комунікація в умовах обмеженого часу: що виноситься на спільне обговорення, а що вирішується у вузькому складі. Для актора тема дає розуміння,

до кого з учасників постановочної команди і з яким питанням він звертається , і як виглядає його власна зона відповідальності у виробничому циклі.

Основні поняття / ключові слова: творча команда, розподіл функцій, точка фіксації рішення, авторське і суміжне право, професійна комунікація, виробничий цикл, зона відповідальності актора.

Рекомендована література: осн. 1, 9; дод. 4, 6, 7.

Тема 10. Розробка експлікації і постановочного плану. *лекція (2 год); практичне заняття (2 год).* Завершальна тема переводить задум у документ: експлікація і постановочний план як форма, у якій рішення стає придатним до передачі іншим. Опрацьовується склад експлікації – тема й надзавдання, дієвий розбір, образне і просторове рішення, розподіл ролей, музичне і світлове рішення, календар роботи. Розглядається різниця між аналітичною складовою експлікації, прорахунком режисерського задуму в її другій частині та третьою частиною, що передбачає практичну реалізацію відповідно до поставленого завдання та наявних ресурсних обмежень. Окремо здійснюється розбір чужої експлікації: визначення того, що в ній є конкретними режисерськими рішеннями, а що — декларативними положеннями, а також окреслення питань, які потребують попереднього опрацювання та прорахунку до початку репетицій.

Основні поняття / ключові слова: експлікація, постановочний план, склад документа, перевірюване завдання, ресурсні обмеження, календар роботи, аналіз чужої експлікації.

Рекомендована література: осн. 6, 9; дод. 3, 8.

Семінар 4. *(2 год).* **Від задуму до документа: експлікація і робота команди.** Зведене заняття за темами 9–10, присвячене взаємозв'язку режисерського задуму, розподілу функцій у творчій команді та його документальному оформленню. На матеріалі експлікації конкретного сценічного фрагмента здобувачі аналізують, як режисерські рішення трансформуються у конкретні завдання для учасників творчого процесу, як фіксуються рішення та які наслідки може мати їх несвоєчасна зміна. У доповіді обґрунтовують логіку розподілу функцій і демонструють, наскільки експлікація забезпечує можливість практичної реалізації режисерського задуму. Під час обговорення аналізують документ з позиції різних членів творчої команди, визначають неузгодженості та питання, які потребують уточнення до початку репетицій.

Основні поняття / ключові слова: творча команда, розподіл функцій, експлікація, постановочний план, режисерське рішення, точка фіксації рішення, робоче завдання, відповідальність, професійна комунікація, ресурсні обмеження.

Критерії оцінювання семінарського заняття

Рівень виконання	Бали
Здобувач повністю розкриває тему семінару, здійснює ґрунтовний аналіз сценічного матеріалу та аргументує власні висновки. Повністю, самостійно та послідовно розкриває тему семінару в доповіді тривалістю 10–12 хвилин. Матеріал структурований, логічний і відповідає визначеній темі. Здійснено ґрунтовний аналіз конкретного сценічного матеріалу з використанням професійної термінології, наведено доречні приклади, продемонстровано відповідні фрагменти та обґрунтовано їх значення для розкриття теми. Висновки є самостійними, аргументованими та випливають	15–13

із проведеного аналізу. Здобувач чітко й змістовно відповідає на запитання, аргументує власну позицію та демонструє здатність застосовувати теоретичні положення до аналізу сценічної практики.	
Здобувач належно розкриває тему семінару, аналізує сценічний матеріал та обґрунтовує основні висновки. Належно розкриває тему семінару в доповіді, дотримується встановленого регламенту. Доповідь має логічну структуру, містить аналіз конкретного сценічного матеріалу, демонстрацію відповідних фрагментів та використання основних професійних понять. Висновки загалом обґрунтовані, але окремі положення потребують більшої конкретизації або поглиблення. На запитання відповідає правильно, проте аргументація окремих відповідей недостатньо розгорнута.	12–9
Здобувач частково розкриває тему семінару, здійснює поверховий аналіз сценічного матеріалу та недостатньо аргументує власні висновки. Частково розкриває тему семінару, доповідь загалом відповідає темі, але має недостатньо чітку структуру або не повною мірою відповідає встановленому регламенту. Аналіз сценічного матеріалу переважно описовий, демонстрація матеріалу обмежена або недостатньо пов'язана з основними положеннями доповіді. Професійна термінологія використовується непослідовно, висновки недостатньо аргументовані. Відповіді на запитання неповні, здобувач має труднощі з обґрунтуванням власної позиції.	8–5
Здобувач фрагментарно розкриває тему семінару, демонструє поверхове розуміння матеріалу та має значні труднощі з його аналізом. Розкриває лише окремі аспекти теми. Доповідь має фрагментарний характер, містить поверховий або переважно описовий аналіз сценічного матеріалу. Демонстрація матеріалу відсутня, недостатня або не пов'язана зі змістом доповіді. Професійна термінологія застосовується неточно, висновки відсутні або не обґрунтовані. Відповіді на запитання неповні, потребують значної допомоги викладача.	1–4
Завдання не виконано	0

5. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи (лекція, пояснення, бесіда, дискусія, аналіз);
- наочні методи (демонстрація, перегляд і аналіз відеоматеріалів, показ практичних прийомів);
- практичні методи (вправи, етюди, тренінги, імпровізація, робота над сценами, виконання творчих завдань);
- методи проблемного навчання (аналіз творчих ситуацій, постановка та розв'язання професійних завдань);
- інтерактивні методи (робота в парах і групах, рольові вправи, взаємний аналіз і обговорення)

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання для самостійної роботи	Форма подання	Бали
1	Реалізувати режисерське рішення сценічного фрагмента: визначити мету сцени, сформулювати завдання для	Практичне завдання	4

	виконавців, організувати їхню взаємодію та показати результат. Проаналізувати власні режисерські рішення та їхній вплив на сценічну дію.		
2	Реалізувати сценічний фрагмент на основі режисерського аналізу п’єси: визначити подію, дієвий конфлікт, мету та дії персонажів і втілити їх у сценічній взаємодії. Показати, як визначений конфлікт проявляється через поведінку персонажів.	Практичне завдання	4
3	Реалізувати режисерський задум сценічного фрагмента через визначені тему, надзавдання, «зерно» та образне рішення. Втілити задум засобами акторської дії, пластики, простору, музики або інших сценічних засобів та обґрунтувати їхній вибір.	Практичне завдання	4
4	Реалізувати композицію сценічного фрагмента відповідно до визначеного подієвого ряду. Вибудувати розвиток дії, кульмінаційний момент і фінал, організувати темпоритм та продемонструвати цілісність композиційного рішення.	Практичне завдання	4
5	Реалізувати режисерське рішення сценічного простору обраного епізоду із використанням доступних предметів, елементів сценографії, світла та костюма. Продемонструвати, як просторово-візуальні засоби розкривають зміст і образний задум сцени.	Практичне завдання	4
6	Реалізувати мізансценічне рішення сценічного фрагмента: визначити розташування та переміщення виконавців, просторові акценти, точки зміни мізансцени та їхній зв’язок із розвитком дії. Показати сценічний результат і проаналізувати його виразність.	Практичне завдання	4
7	Реалізувати сценічний фрагмент у визначеному жанрово-стильовому рішенні. Організувати акторську манеру, пластику, темпоритм, характер взаємодії та інші засоби відповідно до обраного жанру і стилю. Обґрунтувати відповідність сценічних засобів режисерському рішенню.	Практичне завдання	4
8	Реалізувати один сценічний фрагмент на основі принципів двох різних режисерських систем. Змінити спосіб роботи з виконавцями, організацію сценічної дії та мізансцену відповідно до кожного підходу. Порівняти результати та визначити особливості застосування кожної системи.	Практичне завдання	4
9	Реалізувати постановку сценічного фрагмента у взаємодії з творчою командою. Розподілити функції між учасниками, сформулювати творчі завдання та узгодити режисерське, сценографічне, музичне, пластичне або костюмне рішення. Представити результат спільної роботи.	Практичне завдання	4
10	Реалізувати цілісний сценічний фрагмент відповідно до розробленої режисерської експлікації та постановочного плану. Поєднати в єдиному сценічному рішенні акторську дію, мізансцену, композицію, темпоритм, простір, жанр і стиль. Представити та обґрунтувати цілісність режисерського рішення.	Практичне завдання	4

Критерії оцінювання самостійного завдання:

Рівень виконання	Бали
Здобувач повністю та послідовно виконує практичне режисерське завдання, демонструє розуміння основних принципів режисерської роботи та здатність застосовувати їх у сценічній практиці. Обґрунтовано визначає логіку сценічної дії, характер режисерського рішення та відповідні засоби його реалізації. У практичній роботі враховує взаємодію виконавців, мізансцену, композицію, темпоритм, сценічний простір та інші засоби відповідно до завдання. Уміє проаналізувати отриманий результат, визначити його відповідність режисерському задуму та обґрунтувати можливі шляхи вдосконалення. Демонструє творчу ініціативу та професійне розуміння режисерських рішень.	4
Здобувач належним чином виконує практичне режисерське завдання, демонструє достатнє розуміння основних принципів режисерської роботи та застосовує відповідні засоби сценічної виразності. Загалом правильно визначає логіку сценічної дії та характер режисерського рішення, однак окремі елементи потребують доопрацювання або недостатньо узгоджені між собою. Уміє пояснити основні прийняті рішення та оцінити отриманий результат, хоча окремі висновки недостатньо аргументовані.	3
Здобувач частково виконує практичне режисерське завдання, демонструє загальне розуміння теми, проте має труднощі із застосуванням теоретичних положень у сценічній практиці. Окремі режисерські засоби використано відповідно до завдання, однак їх поєднання є непослідовним або недостатньо обґрунтованим. Має труднощі з поясненням сценічних рішень та аналізом отриманого результату. Усний аналіз переважно описовий.	2
Здобувач виконує лише окремі елементи практичного завдання, демонструє значні труднощі в розумінні та практичному застосуванні основних принципів режисури. Сценічні рішення мають фрагментарний характер і недостатньо пов’язані зі змістом завдання. Не може належно пояснити використані режисерські засоби та проаналізувати отриманий результат. Виконання потребує значної допомоги викладача.	1
Практичне завдання не виконано	0

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Накопичувальна бально-рейтингова система, передбачає оцінювання здобувачів за усіма видами аудиторної та позааудиторної діяльності.

При викладанні дисципліни «Методи роботи з актором в процесі створення ролі» використовуються такі методи контролю:

поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, самостійної роботи;

підсумковий контроль проводиться у формі заліку (є результатом накопичення балів за поточний контроль).

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Розподіл балів за темами і видами робіт											Сума
Вид роботи	**Т1**	**Т2**	**Т3**	**Т4**	**Т5**	**Т6**	**Т7**	**Т8**	**Т9**	**Т10**	
Семінарське заняття	–	15	–	–	15	–	–	15	–	15	60
Самостійна робота	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Разом	**4**	**19**	**4**	**4**	**19**	**4**	**4**	**19**	**4**	**19**	**100**

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	Середній (репродуктивний)
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	Низький (рецептивно-продуктивний)

9. Рекомендована література

Основна література

1. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX : станом на 31 лип. 2026 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20 (дата звернення: 24.08.2026).

2. Барба Е. Паперове каное / пер. з англ. М. Шкарабана. Львів : Літопис, 2001. 288 с.

3. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр / пер. з англ. Я. Винницької, О. Матвієнко ; ідея вид., післямова та наук. ред. Б. Козака. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 136 с. URL: https://kultart.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Piter-Bruk.pdf (дата звернення: 24.08.2026).

4. Вірченко Т. І. Художній конфлікт в українській драматургії 1990–2010-х років: дискурс, еволюція, типологія : монографія / ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Кривий Ріг : Видавничий дім, 2012. 336 с. URL: https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/virchenko-t.-

2012-hudozhnij-konflikt-v-ukrayinskij-dramaturgiyi-1990%E2%80%932010-h.pdf (дата звернення: 24.08.2026).

5. Ґротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер / упоряд., передм. і пер. Б. Козака. Львів : Літопис, 1999. 188 с. (Серія «Мистецтво театру»).

6. Клековкін О. Ю. Mise en scène: Ідеї. Концепції. Напрями / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ : Фенікс, 2017. 800 с. URL: https://mari.kyiv.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/Klekovkin-MISE_EN_SCENE-text.pdf (дата звернення: 24.08.2026).

7. Клековкін О. Ю. Система Курбаса: реконструкція : навч. посібник / наук. ред. М. М. Шкарабан. Київ : Ліра-К, 2024. 320 с. (Сценознавство). URL: https://ir.knutkt.edu.ua/handle/123456789/852 (дата звернення: 24.08.2026).

8. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський ; ред. М. Москаленко ; післямова Д. Лабінської. Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. 917 с.

9. Макс Райнгардт: я лише театроман : листи, промови, статті, інтерв'ю, розмови, уривки з режисерських книг / наук. ред. Б. Козак ; пер. з нім. В. Кам'янця. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 184 с.

10. Никоненко Р. М. Пластична режисура : монографія. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2021. 181 с. URL: https://lib.knukim.edu.ua/monographs/ (дата звернення: 24.08.2026).

11. Паві П. Словник театру / пер. М. Якубяк. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 640 с.

12. Сонді П. Теорія сучасної драми / пер. з нім. М. Ліпісівіцького, С. Соколовської ; за наук. ред. О. Чиркова. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 132 с.

13. Стайн Дж. Л. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці : у 3 кн. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2003. Кн. 1 : Реалізм і натуралізм / пер. з англ. І. Босак та ін. 256 с. ; Кн. 2 : Символізм, сюрреалізм і абсурд / пер. з англ. Н. Козак. 272 с. ; Кн. 3 : Експресіонізм та епічний театр / пер. з англ. О. Дзери. 288 с.

14. Lehmann H.-T. Postdramatic Theatre / transl. and with an introduction by K. Jürs-Munby. Abingdon ; New York : Routledge, 2006. 214 p. URL: https://monoskop.org/images/2/2d/Lehmann_Hans-Thies_Postdramatic_Theatre.pdf (дата звернення: 24.08.2026).

Допоміжна література

1. Богомазов П. Сценічне світло як сценографічний інструмент роботи з нетеатральним простором. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2026. Вип. 38. С. 40–46. DOI: 10.34026/1997-4264.38.2026.361085.

2. Захарченко А. Значення темпо-ритму у драматичній виставі. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2022. Вип. 31. С. 16–23. DOI: 10.34026/1997-4264.31.2022.267513.

3. Кашуба В. Г. Режисерська експлікація в театрі: сутність і проблематика методу. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2018. Вип. 23. С. 47–51. DOI: 10.34026/1997-4264.23.2018.216655.

4. Лідер Д. Театр для себе / упоряд. О. Островерх. Київ : Факт, 2004. 104 с.

5. Миленька Г. Евристичний потенціал театральної антропології Евдженіо Барби (передвиражальність). Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2026. Вип. 38. С. 110–118. DOI: 10.34026/1997-4264.38.2026.359397.

6. Никоненко Р., Совгира Т., Браїлко І., Забора В. Проблема авторства в алгоритмічних практиках написання сценарію для театральної вистави. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія : Сценічне мистецтво. 2024. Т. 7, № 2. С. 169–180. DOI: 10.31866/2616-759X.7.2.2024.314157.

7. Сорока М., Мошкіна О., Сухомлин Г. Синергія творчої діяльності режисера та сценографа. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія : Сценічне мистецтво. 2023. Т. 6, № 1. С. 49–58. DOI: 10.31866/2616-759X.6.1.2023.276711.

8. Ходаківський Д. Режисерська робота над фіксацією вистави: досвід сценічної адаптації після прем'єри. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2025. Вип. 36. С. 78–83. DOI: 10.34026/1997-4264.36.2025.332760.

9. Щегель В. Фізичний театр: до питання жанрової ідентифікації. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2026. Вип. 38. С. 176–182. DOI: 10.34026/1997-4264.38.2026.359402.

10. Юдова-Романова К., Сорока М., Цивата Ю. Сценічні втілення п'єси «Пригвождені» Володимира Винниченка: режисерські інтерпретації та театральна рецепція. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія : Сценічне мистецтво. 2025. Т. 8, № 2. С. 162–178. DOI: 10.31866/2616-759X.8.2.2025.342060.

Інформаційні ресурси

1. Інституційний репозитарій Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого : повні тексти всіх випусків «Наукового вісника» (вип. 1–38), навчальних посібників, робочих програм і кваліфікаційних робіт. URL: https://ir.knutkt.edu.ua/ (дата звернення: 24.08.2026).

2. Бібліотека української драматургії : вебресурс Національної спілки театральних діячів України ; каталог п'єс українських авторів і перекладів українською (780 п'єс, 135 авторів) – матеріал для режисерського аналізу тексту. URL: https://ukrdramalib.com.ua/ (дата звернення: 24.08.2026).

3. Електронна бібліотека «Культура України» / Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого : тематичний каталог «Театральне мистецтво» ; оцифровані видання з історії та теорії режисури. URL: https://elib.nlu.org.ua/catalogue.html?catalogue=41 (дата звернення: 24.08.2026).

4. Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України : розділ «Монографії» ; повнотекстові PDF праць з теорії та історії режисури і сценографії. URL: https://mari.kyiv.ua/publications/monographs (дата звернення: 24.08.2026).

5. Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса : офіційний вебсайт ; бібліотека, видавничі проєкти, антології сучасної драми, фотоархів Леся Курбаса. URL: https://kurbas.org.ua/ (дата звернення: 24.08.2026).

6. Encyclopedia.Grotowski : онлайн-компендіум Інституту імені Єжи Ґротовського ; статті про вистави, учасників Театру-Лабораторії та поняття методу, галереї, відео- й аудіозаписи. URL: https://grotowski.net/en (дата звернення: 24.08.2026).